

VEIKKO GABRIEL IIVARI

— Itä-Lapin enkeli —

JUHA SALLA

ksi mies.
ksi Nissan.
ksi tehtävä.

Ä-LAPPI
I ANNA
ERIKSI.



TÄÄLLÄ IHMISET
TEKEVÄT.
TÄÄLLÄ EI.



VEIKKO GABRIEL IIVARI

ITÄ-LAPIN ENKELI

Juha Salla
VEIKKO GABRIEL IIVARI
ITÄ-LAPIN ENKELI

© 2026 Pekka Valoranta

Kustannustoimitus: Pekka Valoranta

Kannen suunnittelu: Ansuli

**Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi**

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-89-0337-6

Prologi

Veikko Iivari kääntyi viitostieltä kohti kotikylää. Edellisestä käynnistä oli kulunut jo muutama vuosi. Veikkoa hirvitti ja pelotti. Olikohan tullut otettua liian vaikea homma. Toisaalta, mitäpä tässä on enää menetettävää. Veikon ei kaiken järjen mukaan pitäisi olla enää auton ratissa. Niin siinä vain oli käynyt, vaikka vieläkin se tuntui kummalliselta. Ja entistä enemmän mieltä askarrutti olisiko hänestä tähän työhön.

Valtakunta

Veikko Gabriel Iivari kuoli omassa liiterissään aamupäivällä 18. toukokuuta vuonna 2026 aivoinfarktiin. Hän ei ollut ihan vielä täyttänyt seitsemäkymmentäneljää vuotta ja kolmas koivuhalkomottikin jäi hieman vajaaksi. Lähtö oli nopea. Veikko oli aina ajatellut, että se olisi hyvä lähtö. Parempi kuin ryypyporukkaan, omaan haulikkoon tai palvelutalon pitkäaikaisasiakkuuteen. Kivutonkin se oli. Ei siinä kerinnyt muuta miettiä kuin että nyt taisi jäädä Nissanin katsastushuolto tekemättä ja sitten nakshti ja tuli pimeää. Sitä ei kuitenkaan Veikon ihmeeksi kestänyt kovinkaan kauan.

Muutaman minuutin pimeydessä haahuiltuaan Veikko huomasi seisovansa omakotitalon liittymässä vienossa kevätuulessa. Vihreässä peltisessä, satteen pieksämässä postilaatikossa oli tuttu nimi. Iivari. Se vähän säpsäytti. Tontin perällä seisova rakennus näytti 1970-luvulla rakennetulta tasakattoiselta tiilitalolta. Sellaisesta Veikko oli itsekin aikoinaan haaveillut. Rakennratkaisua oli kyllä myöhemmin hyvinkin voimakkaasti arvosteltu ja oli siitä jo Veikkoa peloteltu, että ei ole näihin olosuhteisiin soveltuva, etenäkään tasakaton vuoksi. Veikko ajatteli, että ovat vain kateellisten puheita ja olisi sellaisen varmaan rakentanut, jos olisi pankin kanssa sopuun päässyt. Tuttu muurarikin oli jo melkein puhuttu. Saman paikallisjärjestön miehiä. Haaveeksi se oli silti jäänyt.

Veikko silmäili taloa. Hyväkuntoiselta se näytti. Vähän siinä olisi kuitenkin laittamista. Ikkunapuitteiden maali oli rapistunut ja sadepeltien maali hilseillyt. Ei isokaan homma pystyvälle miehelle. Muuten se näytti hyvin kopsakalta ja asumiskelpoiselta. Veikon katse kiersi pihamaata ja jokin sydäneläimä ailahti. Ihan heti sitä ei keksinyt mistä tunne johtui, mutta aika nopeasti se aukeni. Kukkapenkit. Ei niitä kukkia nimeltä Veikko ollut koskaan oppinut, mutta ulkonäöltä ne kyllä tunnisti. Samoja olivat kuin omassa pihassa ja samalla tavalla pienet pyöreät kivet oli aseteltu penkkien reunoille. Se vähän säpsäytti. Samassa ulko-ovi aukesi ja portailla seisoi tuttu

hahmo vihreässä kesämekossa. Se oli Kerttu. Kerttu lähti vajaat pari vuotta ennen Veikkoa. Ärhäkkä rintasyöpä sen vei lyhyen taistelun jälkeen. Siinä se nyt oli ja kiirehti puolijuoksua Veikkoa vastaan ja kapsahti kaulaan. Lämmin ja kaunis se oli niin kuin lähtiessä. Sekin säpsäytti.

– Nytkö sinä jo tulit? Mikä sinut tänne näin nopeasti toi?

Veikko ei hämmennykseltään tiennyt mitä vastaisi. Olihan siitä kyllä ollut jo kansakoulun ensimmäisellä luokalla puhetta, että kuoleman jälkeen si-
joitetaan ihmisiä niin sanotusti yläkertaan ja alakertaan riippuen siitä, mi-
ten elämänsä elää. Jos tämä ei ole unta niin kai tämä sitten oli yläkerta,
kun vastassa oli tasakattoinen 70-luvun tiilitalo ja Kerttu. Sen kyllä ym-
märsi, että Kerttu oli päässyt yläkertaan. Tunnollinen ja työteliäs se oli
aina ollut. Ja hyvä sydäminen. Ei kuitenkaan mitenkään erityisen harras.
Mutta oli Veikko sen muutaman kerran yllättänyt illalla sängyn vierestä
polvillaan kädet ristissä päiväpeitteellä. Oli väittänyt, että pitää nukat peit-
teestä nyppiä. Ja pidettykin se oli ollut. Elämäntyönsä se oli tehnyt koulu-
terveysisarena. Hyvin oli senkin hoitanut. Rokotukset oli antanut ajallaan
ja kerännyt huolellisesti virtsanäytteet lapsilta, ettei sokeritauti pääse kun-
nassa kovin pahasti leviämään.

Mutta että minä Veikko Iivari, sysimusta kommunisti, pääsisin yläkertaan.
Minun elämäntyöni ei ihan heti tule ensimmäisenä mieleen, kun näitä
paikkoja jaetaan. Paikallisen kommunistisen järjestöyhdistyksen talkoilla
rakentaman työväentalon talonmies. Talonmiehenä niinkin olisin saattanut
kelvata. Mutta kun hommaan kuului vielä joka lauantaisten tanssien järjes-
täminen ja iskelmätähtien ja orkestereiden tilaaminen. Paitsi tietenkin sil-
loin, jos lauantai osui pääsiäisen tanssikiellon aikaan. Ei se kovin hengelli-
seltä työltä tuntunut, kun katsoi sitä pääsääntöisesti humalassa riekkuvaa ja
remuavaa tanssiväkeä.

Kaiken lisäksi oli pitänyt ihan väen mieliksi tilata sellaisia laulumiehiä ja orkestereita, joita ei varmaan täällä päin hyvällä silmällä katsottu. Tapani Kansan tyyppiset varmaan seulan läpäisisivät. Muutama ei varmaan ikinä. Onkohan Tapsa muuten päässyt tänne yläkertaan, Veikko mietti. Silläkin kun oli sitä punaista aatetta veressään. Varmaan. Oli se niin hyvä laulaja ja sympaattinen. Mutta minä. Kyllä tässä täytyi olla jokin tietokatkos tai pahemmanlaatuinen henkilösekaannus. Pakko se nyt on Kertulta kysyä.

– Olisiko ollut aivoinfarkti. Vaikea sitä on itse tietää ihan varmasti, mutta sellaiselta se tuntui. Mutta voisitko sanoa, että olenko minä tullut alakertaan vai yläkertaan? Ei tämä ainakaan siltä alakerralta vaikuta.

– Mitä sinä oikein höpiset? Eikö tämä nyt ole itsestään selvää, että totta kai yläkertaan. Et kai sinä hyvä mies ole luullut, ettei sinua tänne huolitltaisi. Niin talkoohenkinen ja solidaarinen työväen ihminen olet ollut, että toista saa hakea.

– Minä vain ajattelin, että ei tällaiseen paikkaan minun taustalla päästetä. Uskonnon numerotkin olivat, mitä sattui ja rippikoulun jätin kesken. Kirkkoherran suostumuksella vasta sain sinut alttarillekin saatella. Se katsoi silloin Raamatun sanaa vähän niin kuin läpi ristittyjen sormien.

– Voi rakas Veikko. Sinulla on vielä paljon oppimista niistä kriteereistä, joilla tänne ihmisiä sijoitetaan. Eiköhän se sinullekin pikku hiljaa valkene, kun asetut aloillesi. Vähän aikaa siinä minullakin meni. Onko sinulla nälkä? Minulla olisi kohta vasta pyydetystä siiasta keitto valmiina?

– Kyllä kai se jo vähän hiukoo. Jäi eilinen iltaruoka väliin. Mistä sulla vastapyydettyä siikaa on?

– Muistatko ne Askan veljekset Heimon ja Kalevin, jotka lähtivät 60-luvulla melkein peräjälkeen? Toinen jäi syyskynnössä oman rattorin alle ja

toinen ampui itseään vahingossa vatsaan sorsametsällä, kun yritti hypätä suo-ojan yli. Nehän oli kovia kalamiehiä jo silloin. Tässä on lähellä hyvää siikajärvi. Siitä ne pyytää ja mulle tuovat aina muutaman. Yksin elävälle naiselle.

Veikolla muljahti ohikiitävä mustasukkaisuuden aistimus, mutta sai kuitenkin vaivoin hillittyä itsensä.

– Hyvähän se on, että sillä lailla auttavat, mutta eihän tähän aikaan vuodesta saa siikaa pyytää.

– Ei täällä sillä lailla ajasta ajatella. Sillä ei ole täällä oikeastaan mitään merkitystä, kun se ei kulu niin kuin tavallisesti ajatellaan. Katso nyt minuakin. Siitähän on kaksi vuotta, kun lähdin. En minä omasta mielestäni ole yhtään siitä vanhentunut.

Veikko tutkaili pihapolulla vihreässä mekossa kevyessä kevätuulessa seisovaa vaimoaan. Totta se oli. Tuollaisena Kertun hän viimeksi muisti. Kauniina. Vihertävän ruskeat silmät, korkeat poskipää, harmaat hartioille laskeutuvat suortuvat ja jäntevät sääret. Sekin säpsäytti.

– Eiköhän mennä sisälle tästä seisoskelemasta alkaa se keittokin kohta varmaan olla syötävää, jos ei ole jo hellalle kuohunut

Veikko seurasi onnesta hehkuvaa vaimoaan sisälle. Olisi ollut niin helppoa ja houkuttavaa tarttua samaan tunteeseen. Sen verran kuitenkin vielä päässä myllersi ja hämmensi, että maltoi mielensä.

– Laita takkisi tuohon naulakkoon ja riisu kengät siihen alle. Ei ne talon tavat ole täälläkään erilaiset.

Veikko tutkaili riisuessaan eteisen lattialla olevia kenkäpareja ja ajatteli huojentuneena, että naisen kokoja näyttivät kaikki olevan. Kerttu oli livah-
tanut keittiöön ja huhuili jo pöytään.

– Istuhan alas, niin laitan sulle keittoa. Syödään ja kerrotaan kuulumiset. Onhan siitä jo aikaa, kun nähtiin.

Keitto oli hyvää niin kuin Kertulla aina. Syödessään Veikko silmäili keit-
tiötä. Se oli siisti, niin kuin Kertulla aina. Kaapisto oli modernimpaa sel-
laista vaaleasävyistä. Jääkaappipakastekin kiilteli uudenkarheana ja hellas-
sa oli ilmeisesti nyt se keramiikkataso. Eikä astianpesukonekaan vanhalta
näyttänyt. Kaikesta siitä Kerttu oli jo silloin aikoinaan haaveillut.

– Sinulla on varmaan paljon kysyttävää, mutta ensin haluan kuitenkin sa-
noa, että kauniit hautajaiset olit minulle laittanut. Kiitos siitä. Minulle olisi
kyllä karjalanpaistikin välttänyt. Ei olisi välttämättä tarvinnut käristystä,
Kerttu keskeytti Veikon keittiöajatuksat.

– Siskosi se oli, joka sen vaatimalla vaati.

– Mitä Sinikalle muuten kuuluu?

– Ei mitään erikoista. Sitä samaa eläkeläisen arkea. Käy se kansalaisopis-
ton kirjallisuuspiirissä tiistaisin.

– Ei se uutta miestä ole löytänyt Kalevin jälkeen?

Veikko tunsu lievän punan nousevan, mutta sai vastattua rauhallisella ää-
nellä uskottavan tuntuiseksi. Ja toivoi hartaasti, että se riittäisi Sinikasta täl-
lä kertaa.

– Ei ketään ainakaan semmoista pitempiaikaista. Joitakin lyhyempiä on ollut.

– No sellainen se oli jo nuorempana. Mutta käydäänkö pyörähtämässä ruuan päälle tämä talo, niin näytän sinulle paikkoja.

Veikko seurasi huojentuneena, kun Kerttu ohjasi häntä pitkin taloa. Sellainen se oli kuin hän oli kuvitellut. Keittiön vieressä olohuone. Sen sivulta lähti käytävä, jonka varrella ovet kolmeen makuuhuoneeseen. Saman kokoisia kaikki. Sellaiset Veikkokin olisi rakentanut. Yhden Kertulle ja itselleen. Pojat samaan huoneeseen ja Helenalle oma. Käytävän perältä mentiin huoneeseen, jollaista Veikko ei ollut ikinä nähnyt. Jotakin pyyk-
käämisen kanssa sillä oli tekemistä pesukoneesta päätellen.

– Tämä on nyt sitten se kodinhoitohuone, josta silloin puhuin.

– Jaaha!

Veikko sai sanottua vaikka vieläkin ihmetteli, miten kaikki kodin asiat voitiin hoitaa yhdessä huoneessa. Mutta kyllä Kerttu tiesi tällaiset asiat.

– Tässä on sitten pukuhuone ja sauna, Kerttu sanoi avatessaan lasisen oven melko pieneen mutta viihtyisän oloiseen löylytilaan.

– Missä täällä on kiuas?

– Voi Veikko rakas! Tuossa se seisoo nurkassa. Kiuas se on, vaikka ei siltä heti näytäkään. Ja aina valmis ja jatkuvalämmitteinen.

Oli Veikko sellaisestakin kuullut. Veikko vain ei ymmärtänyt miksi kiu-
kaan piti olla aina valmis. Eihän saunassakaan käyty kuin keskiviikkoisin ja lauantaisin. Mutta kyllä kai Kerttu nämäkin asiat tiesi. Kerttu touhotti jo eteenpäin.

- Tästä ovesta pääsee liiteriin ja pannuhuoneeseen.
- Jos nyt jätettäisiin liiteri väliin, Veikko ehti hädissään väliin.
- Varmaan niin, mutta mennään juomaan suodatinkahvit ja syödään äidin leipomaa nisua.

Veikko säpsähti.

- Onko Kaarinakin täällä?

– No missä muualla? Ikänsä kulki Martoissa ja seurakunnan kerhoissa. Se sitä vähän harmittaa, että isää eivät tänne ottaneet. Eikä ihme. Oli se sillä niin jumalatonta menoa melkein koko elämän. Mutta äiti on jo kaipaillut ja kysellyt, että eikö se jo sinunkin pitäisi tänne pian tulla jos päästetään. Kerttua takaisin keittiöön seuratessaan Veikko ei tiennyt miten tuollaiseen kaipuun tunteeseen pitäisi suhtautua.

Kahvi ja nisu oli hyvää. Niin kuin Kertulla ja Kaarinalla aina. Juteltiin niitä näitä. Kerttu kyseli lasten kuulumiset. Eipä niissä ollut paljon uutta kertomista. Sen verran vähän olivat kotiinsa ja isäänsä yhteyttä pitäneet äitinsä lähdön jälkeen. Veikko kertoili kuitenkin Kertun mieliksi sen mitä tiesi tai mitä oli muilta niitten tutuilta kuullut kun kävivät lomilla.

Ilmari asuu vielä Södertäljessä. Sinnehän se lähti heti armeijan jälkeen ruotsalaisia autoja tekemään ja tekee vissiin vieläkin. En ole siitä aivan varma. Erosivat Tainan kanssa puoli vuotta sitten. Se löysi kuulemma saman tehtaan hihnalta uuden miehen. Turkkilaisen. Nehän on Tainan ja Ilmarin lapset jo täysi-ikäisiä. Vanhin poika Juhani on muuttanut nimensä Johan Ivarssoniksi. On kai siinä jotakin järkeä. Eikö se Iivarinpoikaa tarkoita sekín.

Tytöthän saivat jo heti alkuun ruotsalaiset nimet. Victoria ja Beatrix. Victoria on vissiin laborantti tai joku sellainen kemisti ja nuorempi Beatrix taitaa vielä opiskella kaupantekoa. Niitten uusista sukunimistä ei ole mulla tietoa, kun en tiedä ovatko naimisissa vai eivät. Tuskin nekään liivareiksi jäävät jos on saumaa vaihtaa. Ilmari soitteli silloin tällöin. Pääasiassa humalassa. Ei sillä mitään asiaa koskaan ollut. Ei ollut kuulemma sillä hetkellä ketään jolle puhua. Ja niitä hetkiä oli paljon.

Kerttu kuunteli hartaasti, kun Veikko jatkoi puhetta lapsista ja pyysi jatamaan vaikka silmät jo vähän kostuivat Ilmarin kohdalla. Veikko ajatteli, että onneksi ei tullut kerrottua vanhimhasta pojasta ihan koko totuutta. Vähän kaunistellen se meni. Mutta tässä tilanteessa se oli ehkä hyvä näin. Vaikeaa sillä oli. Rahaa sille olisi pitänyt jatkuvasti lähettää. Mutta kun ei ollut mistä lähettää. Varsinkin kun tiesi mihin se meni.

Helenasta Veikko tiesi jo kertoa enemmän. Se on sentään soitellut useampaankin kertaan ja jouluna tulee kortti. Hyvin sillä menee. Siellä se asuu Tukholmassa ja on jonkun ison italialaisen silmälasiasankoja myyvän firman myyntijohtaja. Vielä on yhdessä sen insinööri Bengtin kanssa. Ja kaksospojatkin ovat jo lukion käyneet. Vaikka ei se kuulemma siellä lukio ole ihan yhtä vaikea kuin meillä. Oli niillä kuvassa valkolakit päässä, mutta se kokardi oli vaan semmoinen keltainen kukka. Helenallehan ja Tapiollehan me ostettiin se hopeinen kanteleen näköinen koru.

Helenalta tuli viime viikolla kortti, että ovat käyneet maistraatissa vihillä ja se on ottanut uudeksi sukunimeksi Gärderud-Iivari. Minusta Gärderud sopii hyvin Iivarin kanssa. Olihan se minun serkkupoikakin Iivarin Taisto melkein Tullin piirinmestari kolmentuhannen metrin esteissä, jos ei olisi liukastunut vesiesteellä. Kemin keskuskentän hoitaja oli unohtanut vaihtaa veden, niin oli päässyt pohjalle kasvamaan levää. Kai sinä Kerttu Anders Gärderudin muistat. Ei ole Bengt sille sukua. Helena sanoi, että niitä siellä riittää. Siis Gärderudeja. Ja Bengtejä myös.

Sinnehän se lähti serkkupoikakin jo 60-luvun lopulla. Meni marsipaanitehtaaseen ja kuoli keuhkosityöpään. Ei olisi uskonut. Sellainen Työväen Urheiluliiton aktiivi. Kertoi aina lomille tullessaan samaa vanhaa vitsiä, että tiedätkö Veikko, miksi suomalaisista tulee Ruotsissa hyviä kolmiloikkaajia. No siksi, kun niillä ei ole ruokatunnilla muuta tekemistä. Ja nauroi sitten päälle tupakkayskän säästämän räkäisen naurun. Samassa Veikon vatsanalaa kouraisi haikeasti. Ruotsiin olivat menneet myös isosiskot Kyllikki ja Marjatta ja siellä poisnukkuneet. Kyllikki jo aikaa sitten ja Marjatan lähdöstä oli vain parisen vuotta. Sitten Veikko jatkoi.

Niin pitihän se kertoa Tapion kuulumiset. Lähti vähän ajatus karkuun tuon kolmentuhannen metrin estejuoksun vuoksi. Siellä se asuu vielä Rovaniemellä. Kaikkien seikkailujen jälkeen on täällä Lapissa pysynyt, kun takaisin tuli. Kävin sekini Tukholmat, Helsingit, Turut ja Oulut. Ei asettunut mihinkään. Ei se ole vielääkään niitä alakoulun opettajan hommia vakituiseen tehnyt vaikka semmoiseksi valmistui. Musiikkia ja teatteria värkkää niin kuin opiskeluaikana. Nyt se on ollut mukana radiotouhuissakin. En minä sitä itse ole kuullut kun se on joku sellainen paikallisradio. Hautaniemen Viljo sen mulle kertoi, että oli kuullut kun Tapio Iivari niminen juontaja oli myynyt käytettyä tavaraa radiossa. Tai se oli siinä niin kuin välittäjänä, kun ne kuuntelijat soittivat ja kauppasivat kaikenlaista tarpeetonta tavaraa. Viljolla oli vahingossa mennyt se kanava päälle. Muuten se kuunteli vaan Lapin Radiota, mutta sekinhän on maan päällä lopetettu. Se ajatteli, että onpa tutun kuuloinen sukunimi juontajalla. Oli kuitenkin niin sanavalmis ja humoristinen, että arveli ettei voi olla Veikon poika. Mutta Kertun pojaksi kyllä sopisi.

Tapiokaan ei ole kovin monesti käynyt. Kyllä se kuitenkin silloin tällöin soittelee ja juttelee niitä näitä ja valittelee, että olisipa mahtava jos isä pysyisi vielä järjestämään työväentalolle keikan sen bändille ja hyvällä hinnalla. Rovaniemeltä kun ei sellaiselle vaikeaa jazzia soittavalle bändille keikkoja saa. Sanoin sille, että miten minä täällä jazzia soittavalle kokoon-

panolle keikan järjestän, kun ei ole paikkaa helpolle humppabändillekään. Työväentalon paikalla on paljas sorakenttä. Talo meni aatteen mukana.

On sillä Tapiollakin ollut niitä naisia siinä ympärillä jo useampiakin. Onhan sen aika hyvännäköinen ja raamikas. Minuun se on ainakin siinä tullut, mutta voisi se jo rauhoittua ja alkaa pesää rakentamaan. Ei kuitenkaan konkurssipesää, niin kuin se sinun velipoika Hannes näyttää tekevän sen autokorjaamonsa kanssa. Nyt lähti taas ajatus karkuun. Mutta tässä päällimmäiset.

Kerttu itki jo vuolaasti. Veikko ei ollut ihan varma johtuivatko kyyneleet hänen tavastaan kertoa vai ikävästä. Todennäköisesti molemmista. Veikko päätti kuitenkin vaihtaa puheenaihetta ja janosi jo kuulla Kertun omat kuulumiset ja varsinkin miten aika täällä oli mennyt ja mitä hänen olisi jo nyt hyvä tietää ennen kuin uskaltaa lähteä mihinkään pihaa edemmälle.

Kerttu kuivaili kosteita poskiaa ja kosketti hellästi miehensä poskea. Sydämessä läikähti. Suunnilleen kaksi vuotta siitä oli, kun Veikko saatteli hänet ikiuneen hellällä suukolla otsaan terveystakeskuksen vuodeosastolla. Sitähän Kerttu ei voinut tietää, että sitäkään paikkaa ei enää kotikylällä ollut. Nyt oli jo syöty siikakeitot, tutkittu talo, juotu nisukahvit ja käyty läpi lasten kuulumiset. Mutta vieläkö Veikko ei ollut ottanut syliinsä omalla karhumaisella tavallaan, rutistanut vyötäröstä ja suudellut suoraan suulle.

Ehkei se usko vieläkö tätä todeksi. Sellainen se on aina ollut. Sillä menee oma aikansa. Lämpenee hitaasti mutta varmasti. Ei se uskonut sitäkään, että sunnuntain lehteen painettu lottorivi on välttämättä oikea. Minun piti jokainen arvonta nauhoittaa videolle. Veikkohan oli joka lauantai-ilta tanssiväkeä ja niitä iskelmätähtiä kaitsemassa. Itse se sitten aamulla videolta tarkisti lottokupongin. Kun arvonta siirrettiin Yleltä pienen kohun jälkeen mainostelevisioon, lopetti Veikko kokonaan lottoamisen. Veikon



Kun 74-vuotias Veikko Gabriel Iivari kuolee, hän luulee elämänsä olevan ohi. Valtakunnassa hänelle kuitenkin tarjotaan uusi tehtävä: hänestä tulee enkeli ja suojeeluorganisaation virkamies, jonka tehtävänä on auttaa Itä-Lapin ihmisiä uskomaan itseensä ja kotiseutunsa tulevaisuuteen.

Veikko palaa maan päälle vuoden 1991 Nissan Sunnyllaan. Vastassa on tuttu Itä-Lappi – mutta myös näkymätön vastustaja. Alakerta Konserni on löytänyt tehokkaan keinon vallata alue: ihmisiä ei tarvitse pakottaa lähtemään, jos heidät saadaan uskomaan, ettei heidän yrittämisellään ole mitään merkitystä. Samalla hän alkaa ymmärtää, ettei hänen tehtävänsä ehkä ole ratkaista ihmisten ongelmia. Joskus riittää, että joku muistuttaa, ettei ihminen ole niin voimaton kuin hänelle on annettu ymmärtää.

Veikko Gabriel Iivari on humoristinen ja absurdi romaani Itä-Lapista, ihmisistä, byrokratiasta, luovuttamisesta ja periksi antamattomuudesta. Se kuljettaa lukijan kuolemanjälkeisen maailman kautta Kemijärvelle, Sallaan, Pelkosenniemelle, Savukoskelle ja muualle Itä-Lappiin – paikkaan, joka on ehkä paljon sitkeämpi kuin kukaan osaa odottaa.

Ja kun lopulta koittaa viimeinen taisto, Veikko huomaa, ettei hän taistele yksin.

